

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Constantin Gurschi,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2013, declarat de avocatul Rotaru Vitalie în numele inculpatului

Badalyan Arkadi Serjik, născut la 12 septembrie 1979, originar din R. Armenia, locuitor al s. Codreanca, r-nul Strășeni, anterior condamnat:

1) la 08 februarie 2011, prin sentința Judecătoriei Ștefan Vodă, în baza art. 362 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 200 unități convenționale;

în instanța de fond:

Termenul de examinare a cauzei

21 ianuarie – 29 mai 2013,

în instanța de apel:

05 iulie – 11 septembrie 2013,

în instanța de recurs:

03 decembrie 2013 – 19 februarie 2014;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 29 mai 2013, cauza fiind judecată conform prescripțiilor art. 364/1 Cod de procedură penală, inculpatul Badalyan Arkadi a fost condamnat în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 34, 82 Cod penal, la 2 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială sau de a exercita o activitate de antreprenariat pe un termen de 3 ani.

Conform art. 85 Cod penal, prin adăugirea pedepsei aplicate potrivit sentinței Judecătoriei Ștefan Vodă din 08 februarie 2011, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 2 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială sau de a exercita o activitate de antreprenariat pe un termen de 3 ani, și amendă în mărime de 200 unități convenționale, ceea ce constituie 4000 lei, cu executarea pedepsei cu închisoarea în penitenciar de tip închis, începînd din 29 mai 2013.

Acțiunea civilă înaintată de SRL „Dominic” a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că inculpatul Badalyan Arkadi, activînd la SRL „Dominic” în calitate de operator SAAG, în baza contractului individual de muncă nr. 25 din 15.10.2012, fiind persoană material responsabilă, potrivit contractului de răspundere materială din 27.10.2012, fiind în serviciu la stația peco „Dominic Gaz”, amplasată în mun. Chișinău, str. Petricani 30, la orele 19.30, în scopul delapidării averii străine, a însușit ilegal mijloace bănești în sumă de 17.537 lei, primiți de la colegul său din serviciul precedent din 26.10.2012, și 7278 lei încasați în perioada serviciul său din 27 și 28 octombrie 2012, precum și tichete de alimentare cu gaz în cantitate de 620 litri în valoare de 5518 lei, cauzînd întreprinderii SRL „Dominic” o daună materială considerabilă, în sumă totală de 30.333 lei.

Instanța a reținut că probele administrate dovedesc integral vinovăția inculpatului și a încadrat acțiunile lui în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, ca delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințată în administrarea vinovatului, săvîrșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei în conformitate cu prevederile art. 75 Cod penal, instanța a ținut cont că inculpatul a comis o infracțiune gravă, a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, a solicitat judecarea cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, nu este angajat în cîmpul muncii și nu are posibilități financiare de a achita amenda, are antecedente penale nestinse, fiind prezentă în acțiunile lui recidiva, concluzionînd că corectarea și reeducarea inculpatului nu este posibilă în condițiile neizolării de societate.

3. Avocatul Rotaru Vitalie a declarat apel, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate, sub formă de amendă, ori cauza să fie remisă la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Apelantul a invocat că inculpatul a compensat prejudiciul cauzat prin infracțiune, fapt confirmat prin recipisa eliberată de SRL „Dominic” și semnată de directorul firmei, în care se menționează întreprinderea nu are obiecții față de el și că acesta a restituit 30.333 lei.

Astfel, instanța incorect a stabilit cuantumul prejudiciului material pentru fapta săvîrșită și neîntemeiat a admis pretențiile părții vătămate, deoarece la momentul pronunțării sentinței prejudiciul material era achitat.

Directorul SRL „Dominic” Frenc Vladimir, prin semnătura sa, a confirmat faptul că pentru firmă dauna menționată nu este una considerabilă.

Inculpatul este cetățeanul altei țări și nu posedă limba de stat, acesta fiind vorbitor de limba rusă. Instanța nu a asigurat dreptul inculpatului la un interpret. Acest fapt se certifică prin lipsa semnăturii în procesele verbale a interpretului, fiind un temei pentru rejudecare.

Instanța nu a luat în considerație că inculpatul este caracterizat pozitiv, a întemeiat o familie și are un copil minor la întreținere, dispune de un loc stabil de

trai, la momentul pronunțării sentinței din 08 februarie 2011 întimpina dificultăți financiare, era în căutarea unui loc de muncă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2013, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

A fost exclusă din sentință aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal și mențiunea cu privire la admiterea în principiu a acțiunii civile.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că la momentul pronunțării sentinței, amenda stabilită prin sentința Judecătorei Ștefan Vodă din 08 februarie 2011, nu era achitată, această pedeapsa fiind executată la 09 septembrie 2013.

Deci, concluzia instanței de a reține recidiva în acțiunile inculpatului la momentul adoptării sentinței contestate se baza pe temei juridic.

Dar, reieșind din faptul că la examinarea apelului starea de fapt prin achitarea amenzii s-a schimbat, se impune soluția de excludere a aplicării prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal la stabilirea pedepsei inculpatului.

Totodată, inculpatul a confirmat instanței de apel că în timpul judecării cauzei în instanța de fond a fost asistat de interpret, circumstanță menționată și în procesele verbale ale ședințelor de judecată.

În instanța de apel, reprezentantul SRL „Dominic Gaz” nu a făcut mențiuni referitor la susținerea lipsei caracterului considerabil al pagubei materiale pricinuite prin infracțiune, iar din procesul verbal de audiere a ultimului la urmărirea penală, rezultă că suma de 30.333 lei este una considerabilă. Prin urmare, schimbarea părerii cu privire la caracterul considerabil al pagubei pricinuite prin infracțiune, este apreciată ca ușurarea situației în care s-a pomenit inculpatul.

Prima instanță corect a individualizat pedeapsa aplicată inculpatului, care a comis o infracțiune gravă, pe cînd avea antecedente penale nestinse, fiind prezentă în acțiunile lui starea de recidivă simplă, fapt ce interzice aplicarea condamnării cu suspendarea executării pedepsei, conform art. 90 alin. (4) Cod penal, care a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, este caracterizat pozitiv, a restituit parțial paguba, întreține un copil minor.

Totodată, modalitatea cum a fost comisă infracțiunea - luarea banilor pentru a juca la cazino și înscenarea unui atac tîlhăresc, constituindu-se parte vătămă în cadrul procesului penal, denotă faptul că stabilirea unei pedepse de altă categorie (amenda) nu va duce la atingerea scopului educativ și preventiv al pedepsei prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal.

5. Avocatul Rotaru Vitalie a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de liberate sub formă de amendă.

Recurentul a specificat că:

a) sumă de 30.333 lei, conform informației prezentate de directorul SRL „Dominic Gaz”, Frenc Vladimir, nu este una considerabilă. În dosar lipsesc date ce ar demonstra că suma de 30.330 lei pentru SRL „Dominic” prezintă daune în proporții

considerabile, caracterul considerabil al daunei atribuindu-se doar din declarațiile părții vătămate care, pe parcursul examinării cauzei, și-a schimbat opinia referitor la mărimea pagubei pricinuite. Reprezentantul părții vătămate SRL „Dominic Gaz” Vlad Gumașița, fiind audiat în instanța de apel a confirmat că prejudiciul cauzat prin infracțiune a fost restituit integral, neexistând pretenții de ordin moral sau material. Drept urmare învinuirea înaintată inculpatului este una declarativă, nu se încadrează în prevederile art. 281 Cod de procedură penală, iar acțiunile lui nu conțin semnele constitutive ale infracțiunii prevăzută de art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal. Inculpatul urmează să poartă răspundere penală pentru delapidarea sumei de 30.330 lei, în baza art. 191 alin. (1) Cod penal, ca delapidare simplă fără careva calificative, deoarece lipsesc careva dovezi ce ar demonstra caracterul considerabil al prejudiciului cauzat;

b) instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe probele cercetate de prima instanță, fără a fi verificate în ședința instanței de apel și reflectate în procesul-verbal al ședinței de judecată;

d) ambele instanțe neîntemeiat nu au aplicat față de inculpat prevederile art. 79 Cod de procedură penală și au aplicat pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege, nu au luat în considerație că inculpatul are la întreținere un copil minor, pensia de întreținere a copilului este de doar 350 lei, iar soția acestuia nu este angajată în câmpul muncii. Amenda stabilită prin sentința Judecătoria Ștefan Vodă din 08 februarie 2011, a fost achitată. Drept urmare, deși la momentul pronunțării sentinței era prezentă starea de recidivă, aceasta avea un caracter simplu și nepericulos, iar instanța de apel ar fi putut, reieșind din circumstanțele cauzei, să aplice prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când lipsesc elementele infracțiunii, când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect se atestă că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel (*pct. 3 și 4 din decizie*), legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică a acțiunilor infracționale ale ultimului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar. Pedepsa a fost individualizată și corect aplicată inculpatului,

ținându-se cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, conform cărora pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia (*pct. 4 din decizie*).

Mai mult, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5 din prezenta decizie, este întemeiat pe critica modului în care instanța de apel a estimat circumstanțele cauzei, în special privind pedeapsa aplicată inculpatului.

Însă, în acest sens se reține că, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei, inclusiv în latura pedepsei penale, în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul inculpatului este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu este temei de drept din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice suport legal.

Pe lângă aceasta, argumentele recurentului invocate la pct. 5 lit. a) din decizie sunt neîntemeiate, deoarece nu au fost invocate și în apel, iar potrivit art. 427 alin (2) Cod de procedură penală, pot fi invocate în recurs doar acele temeuri, care au fost indicate și în apel (*pct. 3 și 5 din decizie*).

Circumstanțele specificate în recurs și reproduse la pct. 5 lit. b) din decizie sunt la fel irelevante, deoarece inculpatul nu a contestat în apel vinovăția, ci doar s-a referit la aspectul pedepsei aplicate de prima instanță și netemeinicia admiterii acțiunii civile.

Sunt neîntemeiate și argumentele recurentului reproduse la pct. 5 lit. c) din decizie, deoarece prezența recidivei în acțiunile inculpatului exclud temeiul aplicării față de el a prevederilor art. 79 și 90 alin. (1) Cod penal. Or, potrivit art. 34, 82 și 90 alin. (4) Cod penal, mărimea pedepsei pentru recidivă nu poate fi mai mică de jumătate din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod, în cazul recidivei, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică.

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că sunt prezente elementele infracțiunii și

faptei săvârșite de inculpat i s-a dat o încadrare juridică corectă, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Rotaru Vitalie împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2013, în privința inculpatului Badalyan Arkadi Serjik, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 19 martie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Iurie Diaconu

Judecător

Elena Covalenco

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
DISPOZITIV

19 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență :

Președinte

Constantin Gurschi,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2013, declarat de avocatul Rotaru Vitalie în interesele inculpatului

Badalyan Arkadi Serjik, născut la 12 septembrie 1979 în R. Armenia, locuitor al s. Codreanca, r-nul Strășeni, anterior condamnat:

1) la 08 februarie 2011, prin sentința Judecătoriei Ștefan Vodă, în baza art. 362 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 200 unități convenționale;

În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Rotaru Vitalie împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2013, în privința inculpatului Badalyan Arkadi Serjik, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată la 19 martie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco